



Krvavi izgredi pred Fisher Body

Hitlerja jezi, ker se Jugoslavija ne mara pridružiti osišču

Paris, Francija. — Iz vladnih krogov se doznava, da namerava Anglija izdati Jugoslaviji in Bolgariji precej izdatno posojilo. S tem upajo zavezniki, da bi dobili popolnoma na svojo stran ti dve balkanski državi. To tudi kaže, da bo zavzela Anglija vodstvo, da se dovede balkanske države do skupnosti. S tem posojilom bi si balkanske države povečale vojno silo proti diktatorskim državam. Anglija tudi namerava v bodoče povečati nakupovanje v Jugoslaviji.

Iz Nemčije se poroča, da je Hitler zelo nevoljen nad zadržanjem Jugoslavije, ki se ne mara direktno pridružiti rimsko-berlinskemu osišču. Zato je tudi zmanjšala pošiljatev orožja v Jugoslavijo, ki ga mora zdaj iskati v Franciji in Angliji.

V Španiji morajo delati najmanj 15 dni na leto za vlado

Burgos, Španija. — General Franco je odredil, da morajo vsi moški, v starosti med 18 in 50 letom, delati najmanj 15 dni na leto zastoj za vlado. To je potrebno, je rekel Franco, da se hitreje dovrši narodna konstrukcija in pa da ne bodo ljudje postivali brez dela. Začelo se bo v mestnih in, provincialnih in vladnih projekti. Vsi za delo zmožni moški se morajo javiti do 31. avgusta. Kdor bi se ne javil, ali pa plačal v denarju za svoje delo, se bo kaznoval z denarno globo in zaporom.

Mrs. Jeraj umrla

V St. Lukes bolnišnici je preminila Rosie Jeraj, stara 56 let, roj. Zakrajšek. Doma je bila iz vasi Doljni Podboršt pri Trebnjem, odkoder je prišla v Ameriko pred 29 leti. Tukaj zapuša žalujočega soproga Ignaca in dva sinova, Ignaca in Williama, eno sestro Ano Paulič v Staunton, Ill., v starem kraju pa dva brata in eno sestro. Bila je članica društva sv. Ane št. 4 SDZ, Marije Magdalene št. 162 KSKJ in podružnice št. 25 SZZ. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj ob devetih v cerkev sv. Vida iz hiše žalosti, 5809 Prosser Ave. pod vodstvom Frank Zakrajškovega pogrebnega zavoda. Naj bo ranjki lahka ameriška zemlja, preostalim pa izrekamo naše iskreno sožalje.

Daste otroški voziček?

Revna družina bi rada dobila otroški voziček. Oddajte ga na 5211 St. Clair Ave.

TELO SE MU SPREMINJA V KAMEN

Green Bay, Wis. — Jack Van Schyde ima čudno bolezen — vse telo se mu počasi spreminja v kamen. Kadar ga kdo poseti v bolnišnici, mu šaljivo reče, naj poskusi zabrniti njegovo glavo. Toda vsak poskus je zamanj, ker vrati in glava sta že otrdela ko kamen. Edini zunanji organi, katere more premikati so mišice, ki kontrolirajo oči, usta, za-

Poročila pravijo, da je bilo 35 težko in 25 lahko ranjenih. 3,000 CIO delavcev se je postavilo v bran 450 policistom.

Izgredi so trajali nad dve uri. Plinske bombe, kamenje, opeka, krepelci so leteli po zraku. Ognjegasci so spuščali iz cevi curke vode na delavce. Stavkarji pravijo, da se ne podajo.

STROGE ODREDBE POLICIJE

Cleveland, O. — Včeraj zjutraj so se vršili pred tovarno Fisher Body na Coit Rd. krvavi izgredi, pri katerih je prišlo do prelivanja krvi. Kakih 3,000 CIO delavcev se je zbralo, da za brani dohod na delo onim delavcem, ki se branijo iti na stavko. 450 mož broječa policija je dospela na lice mesta, da da varno spremstvo nastavkujočim delavcem v tovarno.

Izgredi so se pričeli okrog šestih zjutraj, ko so se prikazali nekateri delavci, da gredo v tovarno na delo. Takrat je bilo kakih 300 piketov na straži. Ko je hotel avto z delavci skozi vrata v tovarno na Coit Rd., so hoteli piketi avto prevrniti. Šest policistov na konjih se je zagnalo proti piketom, da napravijo prost prehod za avto. Kos opeke prileti in razbije okno pri avtu. Vedno več piketov je prihajalo. Takrat se je vsula toča kamenja in opeke proti policiji. Ta je zagnala šest plinskih bomb proti piketom. Dva avta z delavci sta se odpeljala skozi vrata. Vselej, kadar se je pripeljal avto z novimi delavci, ki so hoteli v tovarno, se je ponovil boj. Policija je začela metati pogostejše plinske bombe. Delavci so jih pobirali in metali nazaj na policijo.

Policija je hotela prijeti napadalce, katere je videla metati opeko. Prihiti so delavci na pomoč in osvobodili prijete. Piketi so prevrnili dva avtomobila z delavci vred. Eden teh avtov je začel goreti in ognjegasci so ga skušali pogasiti. Dopoldne je dospel na lice mestni policijski načelnik Matowitz, ki je prošil delavske voditelje, naj bi se napravilo premirje in naj gredo ljudje domov. Voditelji so obljubili, da bodo mirovali, če policija ne bo prihodnjih rabila plinskih bomb in kolicikov.

Ko je župan Burton zvedel o izgredih, je rekel, da naj se napravijo načrt, da se vzpostavi red in mir pred tovarno in da mora ostati tovarna odprta za one, ki hočejo iti na delo.

Kakor pravijo, je bilo več kot 1200 demonstrantov iz drugih tovarov. Iz White Motor Co. da jih je prišlo 800, da pomagajo stavkarjem. White Motor tovarna ni mogla včeraj obratovati, ker ni bilo dovolj delavcev.

Policija je vrgla najmanj 100

plinskih bomb oziroma vse, kar jih je imela pri sebi. Večino teh so stavkarji vrgli policiji nazaj v naročje, še predno so se razletele. Plinske bombe so napravile toliko dima, da je bilo vse zavito kot v meglo. Ljudje so si pritiskali robce na usta in nos, da so se branili pred dušljivim plinom. Plin je silil tudi v okoliške hiše, kjer so kosi opeke pobili okna. Ženske so vpile, otroci so jokali, moški pa kleli, da je res izgledalo kot pravca bitka. Trate in grmičje pred okoliškimi hišami je vse pomandrano.

Na strehi hiše na vogalu 140. ceste in Coit Rd. je pa nekdo skozil zvočnik vodil bitko in klical stavkarjem: "Imejte sklenjene vrste! Ne mencajte si oči! Poklekajte, da se zavarujete pred plinom."

Okrog poldne se je množica pred tovarno razšla, razen nekaj piketnih straž. Popoldne se je pa začela zopet zbirati in piketne straže so se pomnožile. Hotelo so počakati delavce, ki so delali v tovarni, ko bodo šli od dela. Sodi se, da je bilo pred tovarno nad 10,000 ljudi. Vse črno je bilo naroda na E. 140. cesti in Coit Rd.

Toda iz tovarne ni bilo nikogar. Delavci so ostali v tovarni čez noč. Postavili so jim začasne postelje in dobili hrano zanje. Proti večeru, ko so se ljudje zunanaj razšli, so šli nekateri delavci domov, med temi tri ženske, ki so bile v tovarni.

O polnoči so se sestali k posvetovanju župan Burton, varnostni direktor Ness in unijski odvetnik Corrigan. Unijski zastopnik je protestiral proti odredbi direktorja, ki je ukazal policiji, da zasede ves prostor okrog tovarne in da se pri vstopu v tovarno ne dovolijo več kot pet piketnih straž. Ob treh danes zjutraj je policija zasedla ves prostor.

Dalje je direktor ukazal, da se zapro vse gostilne v okolici, kolikor bi slednje vplivale na položaj. Direktor Ness je tudi ukazal, da ne sme priti več kot deset unijskih uradnikov ali organizatorjev v bližino stavkovne linije, katero je zasedla policija. Niti v unijski glavni stan, ki je v bližini tovarne, jih ne sme priti več kot deset naenkrat.

Fisher Body je vložila na sodniji tožbo, da se ne dovolijo več kot po dva piketna stražnika pri vsakem vstopu v tovarno. Danes ob 1:30 se bo vršilo tozadevno zaslišanje pred okrajnim sodnikom Dempseyem.

Policistom so bile odpovedane vse počitnice in molstvo je dobilo ukaz, da vrši službo po dvanajst ur na dan. Policiji, ki je na straži pred tovarno, so bile dodelane nove zaloge plinskih bomb. Poveljstvo narodne garde je poslalo včeraj pred tovarno svojo opazovalce. Župan Burton je dobil od narodne garde obvesti-

Sreča v nesreči

New York. — Robert Elliott, star 65 let, ki je edini izvrševalec smrtnih obsodb za vzhodne države, je zbolel. Obsojenci na smrt na električnem stolu so se zdaj odlašali, ker bodo nekaj dlje živeli. Elliott nima namreč nobenega namestnika, ki bi bil uradni "kronik" za države New York, New Jersey, Pennsylvania, Massachusetts, Connecticut in Vermont.

Dvotedenske počitnice

The Cleveland Graphite Bronze Co. je plačala svojim delavcem dvotedenske počitnice.

lo, da sta lahko dva polka pripravljena v par urah, da pride ta k tovarni. Župan je rekel, da ne misli poklicati na pomoč narodno gardo za enkrat.

Stanovalci v hišah v bližini tovarne in drugi, ki imajo tam svoje prodajalne, so se pritožili v City Hall radi škode, ki so jo trpeli na hišah in okrog hiše. Klicali so na pomoč čes, da je njih življenje v nevarnosti.

Direktor Ness je tudi ukazal, da se takoj odstrani zvočnik, ki je bil na strehi Donovan Loop, na 140. cesti in Coit Rd., odkoder se je vodilo včerajšnje demonstracije.

Koliko oseb je bilo včeraj ranjenih pri izgredih se ne ve, ker jih mnogo ni iskalo pomoči v bolnišnicah. V razne bolnišnice je bilo odpeljanih 38 oseb, med temi enajst policistov. Kolikor je razvidno iz liste ranjenec je med njimi samo en Slovenec, Andrew Hočevar 3135 Stanley Ave., Maple Heights in pa policist Anton Longar.

Najbolj je bila ranjena Martha Vivas, 1107 E. 141st St., ki je šla po svojega sina, ki je gledal demonstracijo. Plinska bomba se ji je razletela ravno pri nogah in jo težko ranila na prstih.

Joseph Benich, 3845 E. 123rd St., jo je sinoči skupil, ko je šel iz Hrvatskega narodnega doma na St. Clair Ave. in 64. cesti. Osem moških ga je naenkrat obstopilo in eden mu je rekel: "Aha, ti si tudi eden tistih, ki je delal!" Pri teh besedah so planili po njem. Prihitela je policija, ki ga je rešila. Benich je povedal, da zadnje tri dni ni delal v Fisher Body, prej pa.

Stavkovna linija, katero je ukazal direktor Ness zasedati po policiji, se nahaja 500 jardov od vsakega vhoda v tovarno in se razteza po vseh cestah okrog tovarne in ob železniški progi, se verno od tovarne. V tem okraju je prepovedano vsako zbiranje v gručinah, kar bi moglo ustavljati ali zadrževati promet. Ljudje, ki stanujejo v hišah, ki so v tem okolišu, morajo ostati v notranjosti hiš, ali pa v prostorih, kjer so zaposleni. Tega okraja ne sme prestopiti nobena oseba, razen po legalnih opravkih, kar lahko uverovi vsak tam službujoči policist.

Naš poročevalec, ki je bila danes zjutraj pred tovarno in tam okrog, je videl, da je danes vse mirno. Zbralo se je sicer precej ljudi, ki pa ne smejo stati v gručinah. Nekaj avtov z delavci je šlo neovirano v tovarno. Policija na konjih, na motornih kolesih, avtih in peš varje piketno linijo.

ZAPRITE TOVARNO!

Situacija pri tovarni Fisher Body je postala jako resna. Včeraj je prišlo do krvavih spopadov med policijo in delavci. Kot se poroča, je bilo 35 oseb ranjenih, delavcev in policistov. Do streljanja še ni prišlo in smrtnih slučajev še ni bilo. Pa lahko pride tudi do tega in žrtve bodo padle na strani delavstva in policije. To se mora preprečiti o pravem času! Stavkarji so namenjeni, da ne odnehajo! Zato se ne strinjamo z odlokom župana Burtona, da ostane tovarna odprta za one, ki hočejo delati. Tovarna naj se zapre za toliko časa, da se doseže sporazum med delavci in kompanijo. Človeško življenje je vredno več kot vse drugo. Vsak človek ima samo eno življenje, zaslužek in dobiček se pa še vedno lahko napravi.

Znižane obresti

Washington, D. C. — Kjer vladna korporacija, Federal Housing Administration, garantira vknjižbe na posetva in podjetja, je ukazala znižano obrestno mero. In sicer se bo plačevalo začeti danes 1. avgusta na vknjižbe malih domov po 4 in pol odstotka (prej 5%), na večja podjetja pa po 4 odstotka, prej 4 in pol. To se pa tiče samo vknjižb, ki se bodo napravile od sedaj naprej.

Po tej novi znižani obrestni meri, se bo lahko kupilo hišo z gotovino 10 odstotkov kupne cene in potem na mesečna odplačila po \$5.81 od vsakega tisoč dolarjev. Na primer: ako je vknjižba na hišo \$4,000, se plača v 25 letih z mesečnimi odplačili \$23.25.

Banditi se jim smilijo

Washington, D. C. — Najvarnejša in najmočnejša ječa za zločince, ki so prekršili kako federalno postavbo je na otoku Alcatraz, dobro milijo od San Francisa. Ječa je tako varna, da je skoro nemogoče pobegniti iz nje. Res se je pripetilo par slučajev bega, toda jetnikom ni uspelo priti na svobodo. Ali so bili postreljeni, predno so prišli do vode, ali pa so utonili, če so prišli do morja, ki je tukaj vedno precej razburkano.

Ta ječa je varna za bančne roparje, morilce, kidnaparje in druge take sovražnike človeške družbe, zato je za toliko bolj čudno, da se je zvezni generalni pravdnik izrazil, da je treba zidati kako novo ječo, kjer bodo jetniki imeli bolj "prijetno" življenje. Ne ve se še, če bodo Alcatraz zapore nadomestili s kako drugo ječo, ali jih bodo rabili še naprej.

Nov priseljenec

Za stalno bivanje v Ameriki je dospel iz S. Martino, Italija, Ivan Čeh. Dospel je k svojim sorodnikom, Mrs. Charles Čeh, 7519 Sagamore Ave. Potrebne listine je preskrbela firma August Kollander. Dobrodošel v naši naselbini!

Trgovina s premogom

Frank J. Cimperman in Agnes Klemenc naznanjata, da sta začela novo trgovino s premogom na 1261 Marquette Ave. Pripočeta se rojakom za obila naročila.

Japonci hočejo na vsak način izriniti Angleže iz kitajskega ozemlja

Šangaj, Kitajska. — Kakor vse kaže, so Japonci trdno namenjeni, da izrinejo Angleže iz kitajskega ozemlja. Angleži, ki so dospeli v Tientsin iz province Šantung, pripovedujejo, da so dobili vsi Angleži, ki se še nahajajo v tem okraju, od Japoncev svarilo, da njih življenje ne bo več varno po 10. avgustu.

Japonsko časopisje v Tientsinu poroča, da so dobili vsi angleški misijonarji v provinci Hopeh ukaz, da takoj zapustijo ta kraj. V Peipingu je policija obiskala vse trgovine in naročila kitajskim trgovcem, da mora spraviti vse angleško blago s polic. Po vseh teh krajih je japonska vlada razdelila na tisoče letakov, v katerih se napada angleški vpliv.

Diktatorjem se bo ponudilo mirovni načrt in v zameno bodo dobili sirovine

Paris, Francija. — Francoska vlada je dobila iz Anglije načrt, po katerem bi se ponudilo diktatorskim državam nov načrt za mir. Ta načrt naj bi se ponudil Hitlerju in Mussoliniju, kakor hitro bo podpisana trozveza med Anglijo, Francijo in Rusijo. Po tem načrtu naj bi vsi narodi zmanjšali svoje oborožene sile, poslali domov rezerviste in naj bi se ustvarilo mirovno stanje v ekonomskem in diplomatskem stališču.

Ako bi diktatorske države sprejele ta načrt, bi se jim v zameno dalo delež sirovega materiala, ki se pridobiva iz raznih svetovnih kolonij. Mussolini in Hitler bi morala pa obljubiti, da ne bosta več grozila z vdiranjem v tujo zemljo, najsi bo v Evropi ali Afriki.

Ta načrt bi ponudile obema diktatorjema vse zavezniške države, to je Anglija, Francija, Rusija in vse balkanske države.

Father Coughlin dobiva grozilna pisma, naj odneha s svojimi radio govori

Detroit, Mich. — Father Coughlin, ki govori amerškemu narodu vsako nedeljo na radio, je povedal, da dobiva neprestano grozilna pisma, v katerih se mu grozi z nasilno smrtjo, ako ne preneha s svojimi radio govori. Na te grožnje je Father Coughlin pozval svoje nasprotnike, naj izvršijo svojo grožnjo, če si upajo. Toda zapomnijo naj si, da je ta boj med Bogom in proti Bogu, med principi amerikanizma in principi sovjetizma.

se dolgo potem krasil naše cerkve, ko bosta srp in kladivo, znak rdeče Rusije, že davno pozabljena kot poganška simbola.

Father Coughlin je povedal, da je dobil zadnje dni grozilna pisma, v katerih se mu naznanja, da se je zaznamoval njegovo smrt za Delavski praznik.

Nadalje se je Father Coughlin v nedeljo dotaknil tudi napada na podpredsednika Garnerja od strani načelnika CIO, John L. Lewisa. Rekel je, da se mu smilijo milijoni ameriških delavcev, ki bodo čutili posledice tega Lewisovega izbruha proti delavskemu prijatelju Garnerju, ki je obenem velik sovražnik nacizma, fašizma in komunizma.

25 letnica

V torek 25. julija sta praznovala 25 letnico srečnega zakonskega življenja obče spoštovana Joseph in Mary Sernel, 1212 E. 167th St. V soboto so se bili zbrali na njih domu sorodniki in prijatelji, ki so jima priredili prijetno presenečenje. Tudi mi jima želimo še mnogo let zdravja in zadovoljstva.

K molitvi

Članice društva sv. Ane št. 4 SDZ se prosi, da pridete jutri ob osmih zvečer k molitvi za pokojno Rosie Jeraj, 5809 Prosser Ave. V četrtek ob 8:30 zjutraj pa se udeležite pogreba.

* Japonska potroši letno \$4,000,000 za špijonažo.

"ŽELEZNA PLJUČA" REVNEGA IN BOGATEGA

Pougkeepsie, N. Y. — V Ameriki imamo danes dva tragična slučajja, ko morata dva mlada fanta živeti zaprt v posebni železni omari, ki jo imenujejo "železna pljuča." Zbolela sta bila za otroško paralizo in od tega časa jima morajo dajati umetno dihanje v teh "železnih pljučih." Eden izmed teh je Birdsall Sweet, reven sin delavske družine, za katerega je newyorška država potrošila že nad \$45,000. Drugi

je pa Fred B. Snite, sin milijonarja, za katerega je oče že potrošil milijone. Sweet živi zaprt v tej omari že sedem let in je vedno dobre volje. Oni dan je naročil svojim strežnikom, naj povedo njegovemu sotrpnu Snitu, naj pogumno prenaša svojo bolezen in naj ne bo obupan, če bo moral še dolgo let preživeti zaprt v tej ječi in gledati v svet dan za dnem, leto za letom skozi steklo svojih "železnih pljuč."

"AMERIŠKA DOMOVINA"**AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER**1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year; \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 177, Tues., Aug. 1, 1939

Slovenska moška zveza

Naši vrli Barbertončani so se pred par leti domenili, da bi i mi moški v tej novi domovini potrebovali nekako družabno organizacijo, katera nas bi vezala v tesnejših vezeh kot Slovence, ki smo otok sredi prostranega ameriškega morja narodov.

Na pobudo marljivega in podjetnega rojaka Mr. Fred Udovicha v Barbertonu, se je ustanovila Slovenska moška zveza, s prvo podružnico v Barbertonu. V Barbertonu je našla ideja zelo rodovitno polje in podružnica številka, je kmalu postala jako močna.

Barbertončani so potem zanesli to svojo lepo idejo med naše rojake po Ameriki, razložili nesebičen namen organizacije in potrebo moškega družabnega centra v tej novi domovini, kjer bi predvsem gojili našo narodnost, kulturo in si vzajemno pomagali v tej ali oni potrebi.

Kmalu so se oglasili rojaki drugod. Dopadla se jim je misel in ustanovljati so začeli podružnice, tako v Chicagu, Clevelandu in Girardu. Seve, za take narodne ustanove je največ polja v največji slovenski naselbini in tako ima tudi Slovenska moška zveza tukaj kar tri močne podružnice.

Nas vselej veseli, kadar se pokaže kje kak napredek med našim narodom. Saj vsak napredek pomeni in kaže na našo moč, na našo žilavost in na duševno izobrazbo slovenskega naroda, ki se tukaj v novi domovini lahko poteka na prsa, da je vse, kar si je zgradil in postavil, delo njegovih pridnih rok in zdravega razuma.

Z nič drugim kot s culico nismo prišli prosit kruha v to novo domovino. Praznih rok in praznih žepov! Danes pa lahko s ponosom kažemo rojakom, ki prihajajo iz stare domovine, da smo si nekaj zgradili, ki je naše, pa ki ni tako majhno, da bi se moglo prezreti. Povemo vam, da nas naši gostje, ki pridejo sem iz stare domovine, občudujejo in ponosni so na to vejo slovenskega drevesa, ki je tako mogočna opora slovenskemu imenu, ki smo v čast naši stari majki domovini, naši mili Sloveniji.

Zato nas tudi veseli rojstvo te nove organizacije med nami, ker tudi ta pomeni našo krepko vzajemnost in narodno silo. Naj rase in napreduje na isti podlagi in z istim namenom, kot je bila ustanovljena: za izobrazbo, kulturo in dobro ime slovenskega naroda v novi domovini!

V soboto 5. avgusta se vrši prva konvencija Slovenske moške zveze in sicer v Slovenskem domu na Holmes Ave., Cleveland, O. Prične se dopoldne in zvečer bo pa banket v počast delegatom istotam. Mnogo uspeha vam želimo in zdravih idej še za večji napredek.

John Garner in John Lewis

Delavski vodja John L. Lewis, načelnik CIO, je ozmerjal podpredsednika Zed. držav John Garnerja, s kvartopircem, pijancem in zlobnim starim možem. Z nobeno teh "točk" se ne strinjamo. Če sede Garner kdaj h kartam, ne za dolgo, ker hodi redno ob devetih zvečer spat. Če kdaj spi je kak kozarček viske, mu je najbrže več za zdravje kot za škodo, ker se ne naceja. Da bi bil Garner hudoben človek, je težko verjeti, ker je velik športnik in športniki navadno niso hudobni ljudje. In nazadnje, da mu Lewis očita starost, no, ne verjamemo, da bi ga Lewis posekal v krepkih mišicah, čeprav je dosti mlajši. Garner je sicer star 70 let, toda še pred par leti je na lovu v Penna lastnorčno zavihtel ustreljeno srno na svoje rame. In koncem konca, če je imel Garner kdaj namen kandidirati za predsednika Zed. držav, bo to storil zdaj, po Lewisovem "očiščenju." Nobena stvar ni Garnerju pridobila toliko glasov, kot Lewisove psovke. Pri vsem tem je pa Lewis pozabil omeniti en "greh," ki ga ima Garner nad seboj in ta je, da neprestano kadi cigare.

Nikakor ni lepo, kadar se začne cikati na osebne slabosti nasprotnika. Brez napak ni nihče, niti Lewis ne, če hočemo biti osebni in če pogledamo natančno v notranjost obeh, Garnerja in Lewisa, bomo našli precej razlike. Garner je star 70 let in je vse svoje življenje zvest demokrat. Medtem, ko je Lewis demokrat samo toliko, v kolikor se je s pomočjo Roosevelta vzel kvišku in še to potem, ko mu je posodil pol milijona dolarjev za kampanjo. Prej je bil Lewis republikanec.

Garner je 100% patriot, Amerikanec z dušo in telesom, medtem ko je trpel Lewis v svoji stranki komuniste, ki so bili vse prej kot ameriški rodoljubi.

S svojim zadnjim napadom na podpredsednika Garnerja je Lewis več škodil delavski stranki kot pa ji koristil. Sicer pa ni dolgo nazaj, ko je Lepis s svojim jezikom napadel predsednika Roosevelta, ko je postal ta nevoljen nad vednim prepričanjem med CIO in A. F. of L. Lewis je diktator, ki ne pusti nobenega ugovora in z diktatorji v tej deželi pa kmalu opravimo.

John Lewis bo zelo koristil delavstvu, če gre za nekaj časa s svojim jezikom na "sedeči štrajk."

Kaj pravite!

Ameriški davkoplačevalec vzdržuje kar štiri armade: pravo armado, armado brezposelnih, armado vladnih uslužbencev in armado političnih nastavljenecv. Pa recite, da ni naš davkoplačevalec zakej.

Na obisku v stari domovini

Piše Mrs. Josephine Erjavec, Joliet, Ill.

Na potu v Čehoslovaško, v glavno mesto Prago.

Mnogo se je čitalo o dogodkih, ki so se odigrali zadnje mesece, ko so barantali za to slavno mesto. Dasiravno bi bili lahko obiskali namesto Prage, Budapesta na Madžarskem, ki ni dosti daljša pot od Dunaja kot do Prage. Vendar videti smo hoteli, na lastne oči zanimivosti tega mesta in druge podrobnosti o katerih se je pisalo o Pragi in nesrečnem češkem narodu. Videti smo hoteli mesto, o katerem je bilo in bo še toliko pisanja, govorenja, barantanja ali pa mogoče celo — vojne.

Vozili smo se že par ur in se oddaljevali nemško-avstrijski meji, približevali smo se mestu Brauslav, ko nas okoli dveh zjutraj prebudita iz sladkega spanja dva nemška preglednika — komisarja, ki sta nas vprašala za naše potne liste in zopet koliko imamo denarja in koliko nemških mark. Ker nista verjela naši trditvi, sta bila celo tako neolikan, da sta segla, kar v atov suknjo v žep, da bi morda našla kakšen zaklad. Sicer smo imeli nekoliko več denarja s seboj kot to predpisujejo nemške postave, to pa radi tega, ker smo se hoteli preskrbeti za povratek, ko zopet pridemo na nemško mejo, kajti v par dneh smo se imeli zopet vračati proti Nemčiji, kjer smo nameravali obiskati še strica Lovrenca, ki živi v Kiefesfeldu tik ob Kufsteinu. Cena mark je bila bolj ugodna na Dunaju kot pa v Gradcu. Radi tega smo posegli po njih, kajti tu je bila največja banka na Dunaju in je tako lahko menjavala cenejše. Toda namesto, da bi nam bilo to v korist, pa nam je bilo v sitnosti in škodo, kajti denar sta nam pobrala tista dva komisarja in nam dala nekako pismeno izpričevalo, kje naj denar iščemo, ko se zopet povrnemo in zapisala sta tukaj koliko sta nam pobrala.

Seveda se nam je zdelo to vse odveč, toliko nepotrebnega pota. Toda bili smo v njih pesteh in oni so lahko delali, kakor so sami hoteli ne glede, ali smo Amerikanci, ali kaj drugega. Vse ti iste poklone, katere sem omenila do teh nemških komisarjev na vlaku, se mi je sedaj vse obrnilo ravno nasprotno, kajti bila sem dovolj jezna na nje. Srečni so bili, da nisem govorila gladko nemško, ker drugače bi jim bila že povedala, kar jim gre. Sicer pa vem, da nebi dosti ali nič pomagalo.

Odšli smo v drugo kabino in tu slišimo zopet glasno prerekanje. Tu so se nahajali Judje, ki smo jih videli, ko so se poslavljali od svojih družin in išli iskati zavetja v Prago. Zdelo se mi je, da so bili ti komisarji zato tako sitni, ker smo potovali v Prago. Ako bi potovali v kako drugo deželo, ki je prijateljska Nemčiji, bi bilo tudi njih obnašanje bolj vljudno kot je bilo to vse doslej.

Zopet smo zaspali za dobro uro, ko nas zopet prebudi trkanje na okno in hitro sem poklekala ata, ki sicer ni bil nič kaj zadovoljen, da ga zopet kdo budi iz sladkega s spanja. Vstopil je zopet preglednik, ampak ne več Nemec, bil je Slovak. Takoj nas je nagovoril po slovaško in je bil zelo prijazen in postrežljiv napram nam. Njemu je zadostovala samo naša beseda, takoj smo bili boljše volje in čutili smo se bolj varni, kajti bili smo že pod varstvom druge vlade — čehoslovaške, našim bratskim narodom. Čutila sem kakor, da sem na tleh Jugoslavije, kajti na vlaku so se sprehajali uradniki, ki so govorili v našem slovenskem jeziku. V Prago mo dospeli ob sedmih zjutraj.

Dobili smo si hoteli, ne daleč od kolodvora in vendar je bil skoro v središču mesta, kjer smo se takoj registrirali v Me-

teor hotelu, nato so nam bile odkazane krasne spalne sobe z modrimi svilenimi zagrinjali na oknih in iste barve so bile tudi preproge na podeh. Kratko rečeno bilo je vse najmodernejše. Ko nam je hotelir povedal ceno sob, smo se kar začudili, ker do sedaj še nismo dobili tako primernih cen nikjer drugje, niti v Jugoslaviji ne. Odkazano nam je bilo vse kjer si lahko naročimo zajuterk in kosilo. Vse jedilne sobe so lepo dekorirane in okrašene s svežim cvetjem vsaki dan. Govorili smo lahko angleško in tudi jedila smo si lahko naročali v angleškem jeziku. Vse nam je bilo tako servirano, da nismo popolnoma nič čutili, da se nahajamo izven naše dežele. Najboljši utis na nas pa je napravilo to, da smo lahko tudi na ulicah neovirano govorili angleško, ravno tako tudi v hotelu, restavracijah, gostilnah ali pa s policajci na česti, ali pa v trgovinah.

Tu se vidi, da so Čehi vedno pripravljeni, da lahko komodno postrežejo svojim gostom v kateremkoli jeziku. Vse drugače je tu kot na francoskem, ko bi človek misli, da razumejo Francozi poleg svojega jezika tudi vsaj angleškega. Koliko truda smo imeli v Parizu predno smo jim mogli dopovedati kaj hočemo. Človek bi pričakoval, da vsaj v Parizu bi dobil ljudi, ki znajo nekaj več jezikov kot kje drugje. Seveda, mogoče je sem ali tja kakšna restavracija, da napravi izjemo. Toda ravno radi tega se nam je tako priljubila Praga, ker smo se lahko zmenili v vsakem jeziku, ki ga je kdo znal.

Najprvo po zajuterku smo se podali do nemškega konzula, da smo mu pojasnili našo zadevo z deharjem, ki nam je bil odvzet na vlaku. Bilo pa je pred konzulovo hišo polno ljudstva, ki je vse čakalo, da pride na vrsto. Končno smo prišli tudi mi "v milost" in mu razložili našo zadevo. Dal nam je potrebne navsvete in kam naj se obrnemo in kako naj ravnamo. Vzelo je precej časa predno smo bili s to zadevo v redu, kajti vzelo je več tednov predno se jim je zljubilo, vrniti denar. Največ je še pospešilo to, ker smo dali naslov mojega strica Lovrenca, ki živi v Kiefesfeldu že od mladih let in res se je njemu posrečilo, da je dobil vzeto vsoto, če ravno so si nekaj odračunali za svoj trud. Ko smo tako stali na ulici in gledali kateri tranvaj naj vzamemo za nazaj v mesto, prideta k nam dva policaja in nas prijazno nagovorita: "Can we be of any assistance to you?" (Vam moremo s čim pomagati.) Tako prijaznost je vladala v Pragi, katere smo bili deležni cela dva dneva. Tu bi bili morali ostati vsaj 14 dni, kajti mesto Praga nas je spominjalo na mesto New York. Tu svet dirja kot v Chicagu ali New Yorku. Tu žive pravi trgovci, ki znajo vljudno in hitro postreči.

Karkoli smo si naročili bodisi v restavraciji ali gostilni, nam ni bilo treba čakati na milost, kdaj se bo natakarku zljubilo, da nam prinese in prav radi tega se mi je tako dopadlo, ker je bilo vse tako po ameriško. Tudi njih hoja po mestu je tako hitra, kakor smo je mi vajeni tukaj. Vse to je napravilo najlepši utis na nas, da smo takoj morali vzljubiti češki narod, ki danes ne sme več vladati sam sebi. . . . Tukaj se bodo morali Nemci še marsikaj naučiti od Čehov. Tu imajo, pa če verjamete ali pa ne "5 and 10 cents Woolworth Store" v najbolj prominentnem delu mesta in prodajalna je urejena na ravno isti način kot tukaj. Kavarne ali restavracije so po več nadstropij visoke in greš v katero nadstropje hočeš in lahko sediš na

verandi. Spominki ali "souvenirs" se dobe tu, po zelo nizki ceni, vse drugače kot smo plačali, take reči kje drugje. Popoldne istega dne smo si dobili "Tour bus," da nas je vozil po mestu, da smo si lahko ogledali ve zanimivosti tega velikega mesta — Prage.

Ogledali smo si skoro vse glavne ulice in videli smo tudi "Power tower," ki je središče in trdnjava še starega zidu, ki je bil zidan v letih 1475 do 1508. Videli smo staro mestno hišo, ki ima zunaj eno najzanimivejših ur, kar smo ji še kdaj videli. Ta velika ura zvoni ob vsaki uri, nato pa pride Kristus, ki blagoslavlja in vseh njegovih dvanajst apostolov po vrsti in ko zopet vsi odidejo nazaj, pa se okno zapre.

Spodaj pod tem oknom stojita dva kipa smrt na eni strani in na drugi, pa skupaj z zakladom v roki. Ura je zelo krasna in zanimiva. Vedno sem si želela, da bi jo videla, ker sem že mnogo slišala o njej. Pripoveduje se tudi različne pravljice o nesreči izumitelja te ure. Ko smo tako stali pred to uro, se vstopi pred nas fotograf in nas slika vse skupaj, lep pomik od tega kraja. V tej stari državni hiši je tudi kapelica, ki je bila zgrajena leta 1338. Na drugi strani od kapelice je dvorana za seje uradnikov. Tu visijo dragocene oljnatne slike in sicer slika, ki predstavlja izvolitev "kralja Čehov," kakor tudi "sodba Husa". Na desnem krilu te dvorane vidiš grob nepoznanega vojaka, ki je padel še leta 1914. Nato smo obiskali cerkev sv. Nikolaja, krasna stavba, zgrajena leta 1732, Municipal library (čitalnica) v kateri imajo galerijo slik raznih umetnikov kakor: Rubens, Rembrandt in mnogo drugih.

Videli smo tudi judovsko pokopališče, ki je staro že nad 600 let. Videli smo spomenik poleg spomenika in na nekaterih je vsekana riba, kar pomeni, da se je pokojnik pisal Fisher in zopet ne drugim je vsekan volk, znamenje da se je pisal Volk; dalje smo videli vsekano cvetlico "gavtrožo" znamenje, da se je pisal Rosenheim. V prejšnjih starih časih, niso Judje imeli nikakih pravih imen in čim lepše ime so si zbrali, tem več so plačali davka državi, taka je bila njih navada.

Ogledali smo si tudi judovski tempelj. Tu sedijo moški in ženske vsak na svoji strani in skozi nekaka okna gledajo pred oltar. Pred več leti je bilo tu zagrajeno, da so Judje imeli svoj distrikt ali okraj in niso smeli priti v dotiko z ostalim narodom. Svet se je moderniziral in češka je postala samostojna država, je dala tudi Judom več prostosti in tako se je vse to odstranilo.

Videli mo Karlovo vseučilišče, Industrial umetniški muzej, kjer lahko vidite vsakovrstne steklene izdelke. Ogledali smo si tudi poslopje v katerem se nahaja in zboruje češki parlament in kjer se nahajajo visoki državni uradi. Tudi mi smo bili ponosni, da so si lahko vse to ogledali. Ogledali smo si tudi Clementium, jezuitski samostan, ki je bil sezidan leta 1700; močnejši vitezov sv. Jurija popravljen v letih 1679 do 1688 po italijanskem načinu. Pred monasterijem stoji spomenik, velik kip cesarja Karla IV. postavljen v letu 1848, v spomin 500 letnice ustanovitve praške univerze.

Najbolj pa nas je zanimal Karlov most "Charles Bridge." Tu smo videli tudi kraj, kjer je bil vržen v vodo "sv. Janez Nepomuk," ker ni hotel povedati kraljičinih grehov. Ta most je bil zidan v letu 1357, ko je vladal kralj Karl. Na tem mestu se vidi tudi še 30 kipov drugih svetnikov. Od tu smo videli tudi palačo Hradčany in Smetana muzej, kjer imajo shranjene razne spomine skladateljev itd., glavni stan policije, narodno gledališče sezidano leta 1883, staro grško pivovarno itd. Obiskali smo

tudi cerkev sv. Venceslava, kjer so shranjeni telesni ostanki omenjenega svetnika in sv. Janeza Nepomuka. Telesni ostanki sv. Janeza leže v srebrni krstji, ki tehtajo več tisoč funtov. Je nekaj krasnega, kar je vredno, da si vsak kristjan, ki se kdaj mudi v Pragi tudi ogleda. Cerkev sv. Ljudmile, baziliko sv. Jurija, katedralo sv. Vida. Tu v Pragi je 53 cerkva, ki so vse ena lepša od druge in krasne stavbe.

V Pragi je še vedno kakih 800.000 Judov. Videli smo tudi palačo nekdanjih kronanih vladarjev in je še danes last Habsburžanov, kjer smo videli krasne sobe in plesne dvorane in dragoceno pohištvo. V tej plesni dvorani je nekoč plesal prestolonaslednik Rudolf z baroneso Večero in ob tej priliki zgubil verižico, ki jo je imel krog vratu, ko pa mu je bila verižica vrnjena, jo je izročil palači in se jo še danes lahko vidi višje v tej palači. Dalje smo videli tudi sobo v kateri je bil izvoljen prvi predsednik Čehoslovaške Jan Masaryk in njegov naslednik profesor Beneš. Videli smo tudi palače raznih vladnih oddelkov in ministrstev ter poslaništva raznih tujezemskih držav. Vse te palače stoji ena poleg druge in bolj v hribu. Zidane so v lepem slogu. Videli smo tudi Sokolski in Masarykov štadion in velikansko bolnišnico usmiljenih bratov. Mnogo lepega se vidi v Pragi, kar se ni videlo še v nobenem drugem mestu. Tudi tu, kakor na Dunaju smo imeli priliko si izbirati tolameče, mi seveda smo si vzeli angleškega, ki je bil zelo uslužen in nam je pojasnjeval, da smo vse lahko dobro razumeli.

Z nami vred so potovali tudi mladi visokošolci iz Indije. Bili so zelo izobraženi, vendar, pa se niso hoteli slikati z nami vred pri tisti veliki uri, ki sem jo prej omenila. Bil je že čas za počitek, kajti prvi dan, ki smo ga preživeli v Pragi nam je prinesel mnogo novega in je bilo potrebno, da se zabeleži v naš dnevnik.

Drugi dan smo se odpravili zopet v mesto, da smo si nakupili raznih spomenikov. Ogledati smo si hoteli Prago peš od vseh strani. Počivali smo lahko, kjer se nam je poljubilo. Seveda smo se ustavljali, kjer je bilo kaj dobrega za žejna grla. Tu smo pili praško pivo in zopet drugje pilzsko pivo, kajti obe te dve vrsti piva sta tudi v Ameriki priljubljeni.

Hodili smo vedno dalje, da si čimbolj ogledamo mesto. Na češkem imajo tudi drugo največjo izdelovalnico municije, ki se imenuje škodove tovarne. Prva in največja tovarna te vrste je v Nemčiji Kruppova tovarna. Čehi imajo veliko raznih tekstilnih tovarov, kjer izdelujejo najfinejše, svetovno znano platno. Tovarne raznih igrač, jedilne posode, steklenic in ne vem kaj še vse. Mnogo tega izdelka se prodaja tudi pri nas v Ameriki. Zelo je napredna češka in ni čuda, da se je Hitler tako potegoval, da jo priklene nase. Slišali smo razne pogovore o položaju na Češkem in mnogi so bili mnenja, da Hitler naj le pobere svoje Nemce nazaj, a zemlja pa je češka. Toda videlo se je, da so se pozneje raje udali, kakor, da bi prelivali kri. Mesto Praga je krasno mesto in ni zastoj, da se imenuje Zlata Praga. Mnogo bolj se mi je dopadlo v Pragi kot pa na Dunaju ali v Parizu. Prišel je čas, da smo se ločili tudi mi od vsega, kar se nam je tako priljubilo v Pragi in podali smo se naprej, do našega cilja, kajti namenjeni smo bili v Munich v Nemčiji.

—Trst. Fašistične organizacije so napravile gospodinjinski načrt, ki se je končal s petjem. Za petje v zboru so dobile petje nagrado Dornberžanke. Žene in dekleta s Krasa in okolice Trsta so prišle na ta tečaj v slikovitih narodnih nošah.

Pri dobri materi KSKJ ob 45-letnici

Kakor otroci smo pohiteli od blizu in daleč, da počastimo svojo dobro mater KSKJ ob njeni 45 letnici, kar skrbi za svoje otroke pod okriljem KSKJ.

Tudi v naši ameriški Ljubljani, se je zbralo lepo število, zavodnih članov. Pohiteli smo tja v Joliet, Ill., kjer se dviga naš mogočni novi dom, ki je bil zgrajen naši dobrodelni materi K. S. K. J. in njenim otrokom, ki smo raztreseni po vsej ameriški uniji. Za katere ona skrbi, čuva ter tolaži v nesreči.

Zgodovinskega pomena je bil ta praznik — blagoslovitev novega doma KSKJ. Srečna sem, da sem bila osebno navzoča. Tam sem srečala svoje prijatelje iz mladosti, katere sem srčno želela zopet videti!

Prisrčano je bilo svidenje in veselo razpoloženje. Program se je pričel. . . Društva so korporativno odkorakala k slovesni sv. maši ob pol enajstih. Seveda, kar nas je bilo iz države Ohio, smo se tudi postavili — menda ja! Imeli smo svoj velik napis "Slovenian from Ohio," za tem napisom smo korakali vsi, z našo godbo sv. Jožefa na čelu. Z njimi naša lepa dekleta iz Barbertona v lepih uniformah in nato ostali Ohijčani, ki nas je bilo lepo število.

Po nesreči, na nekem ovinku pogledam nazaj, kjer sem ugleдалa č. duhovščino, med njimi naše Clevelandčane č. kanonika Rev. Omana, Rev. Demšarja iz Škofje Loke ter Rev. Česelnika. Bila sem vesela in sem si tiho mislila — no, ti so tudi naši.

Prišli smo v cerkev, ki je bila krasno ozalšana. Pogled se mi je ustavil na "zvončku" pri zakristiji, ki mi je obudil spomin na (Dalje na 3. strani).

Če verjamele al' pa ne

Kampanja se nam bliža in ž njo veselimo. Zlasti na one, ki ne bomo kandidirali bo prijetno, ko bomo lahko vsakemu obljubili, da bomo volili zanj, samo zanj, kakopak in menda ja. Čakajte, vam bom povedal, kako je pred davnimi časi nekdo vodil volivno kampanjo na Blokah. Za državnega poslanca bi bil rad. Se reče, kdo bi pa ne bil rad! In kakor v Ameriki, tako je treba tudi v starem kraju agitacije, če hoče človek priti naprej. In rojak je bil rojen politikar, ki je imel politiko v ta malem prstu.

Domeni se z nekim somišljenikom, da bo šel z njim na agitacijo. Veske, samemu je kar nekam nerodno. Je boljše, da ga drugi malo hvali, ker lepše izgleda. Pa sta začela v ponedeljek na Blokah in ko sta tam obhvala vse gostilne, sta šla potem na Ravniki, Radle, pa Ulako in potem naprej tako, da sta prišla v soboto že na sv. Trojico. Tistim, ki naših krajev ne poznajo, naj bo povedano, da od Blok do sv. Trojice ni daleč. Kvečje dobro uro. Ampak kandidati ne more kar leteti skozi vasi. Treba se je ustaviti in pricejati, da volivcem človek bolj imponira.

Pošteno nadelana sta prišla v soboto ponoči domov. Drugi dan so bile pa volitve. Veste, tam imajo pametno navado, da volijo ob nedeljah, ko je več časa.

Naš kandidat je z mirnim srcem čakal izida volitev, saj je imel zmago že v žepu. Enkrat popoldne je šel tudi sam na volišče, čeprav je vedel, da en glas več ali pa manj ne bo delalo razlike pri njegovi zmagi.

Pa jo je! Ko je bil naznanjen izid volitev, je naš kandidat zvedel, da je dobil en sam glas. Rojak ni rekel nič, le to se mu je strašno zamalo zdelo, da niti njegov pajdaš, ki je ves teden pil na njegov račun, ni volil zanj.

Drugi dan je šel pa orat in za vselej pozabil politiko.

WINNETOU

Po nemškem izvirniku E. Mays

Zmračilo se je. Santerju smo bili že tako blizu, da smo utegnili vsak hip naleteti na njega. Blizu na morilca nas je razvnela. Do skrajnosti smo poganjali konje. Moj sivec je bil najboljši dirkač, pustil sem tovariše zadaj in hitel naprej. Mrzlična napetost se me je lotevala, ki je sicer v podobnih slučajih nisem doživljal. Neprestano sem videl pred seboj umirajočo Nšo čí, neznana sila me je podila, da čim preje zagrabim morilca. Nisem hlepel po maščevanju, ni me žejalo po njegovi krvi — le bal sem se, da bo morilec še v zadnjem trenutku ušel zasluženi kazni.

Jezdili smo po redkem gaju na levem bregu potoka. Na robu gaja se je sled nenadoma obrnila na desno v suho strugo potoka. Obstal sem za trenutek, da obvestim o spremembi tovariše, ki so zaostali. In le moja sreča je hotela, da sem obstal.

Sledil sem z očmi suhi strugi, v katero je Santer krenil, — in zagledal nevaren prizor.

Prestrašen sem vrgel konja nazaj med drevje.

Kakih pet sto korakov niže spodaj ob potoku, pa na njegovem desnem bregu, je spet rastel redek gaj. In na trati pred njim so se pasli konji, Indijanci so postopali med njimi, vrvi so bile napete na kolih in na njih se je sušilo meso.

Bila je četa Kiow na lovu. Le še za konjsko dolžino da sem jezdil dalje, pa bi me bili zagledali.

Razjahal sem, tovariši so prijezdili bliže. Pokazal sem jim tabor.

"Kiowe!" je dejal eden Apačev.

"Da, Kiowe!" je potrdil Sam. "Tisti lopovski Santer mora biti pri vragu zelo dobro zapisan, da mu je še v zadnjem trenutku prišlo na pomoč. Že smo ga imeli skoraj v krempljih — Pa vkljub vsem temle Kiowam nam ne bo ušel!"

"Ni jih mnogo," sem pripomnil.

"Im —! Ne vem —. Tamle vidimo seve le tiste, ki se potepajo tostran gaja, v gaju in onstran jih bo gotovo še več. Na lovu so, meso si pripravljajo za zimo."

"Kaj bomo storili, Sam? Se bomo vrnili in se jim skrili?"

"Kaj še! Še na misel mi ne bo prišlo! Ostali bomo!"

"Nevarno je!"

"Prav nič!"

"Lahko bi kateri prišel blizu, pa bi nas našel —"

"Nič ne bo prišel blizu! Zato ker so prvič na desnem bregu potoka in nimajo kaj iskati tud na levem bregu. Drugič pa zato ne, ker bo kmalu noč. In po noči Indijance ne hodi iz tabora."

"Pa čimbolj smo previdni, tem bolje je za nas."

"In čim večji je vaš strah, tem večji greenhorn ste! Povem vam, pred temle Kiowami smo varni, kot da se sprehajamo po newyorških ulicah! Niti mislijo ne na to, da bi prišli k nam! Dobiti moram Santerja, pa če bi ga ti soč Kiow branilo!"

"Danes ste pa vi tisto, kar na meni vedno karate — namreč skrajno neprevidni!"

"Kaj —? Kako —? Nepreviden —? Sam Hawks pa nepreviden —? Da se vam ne smejem, sir, hihihihih! Tega mi še noben človek ni očitil, sir! Niste sicer strahopetnež, celo grislyja napadete z nožem, — danes se vam pa hlače tresejo!"

"Nič se mi ne tresejo, le previden sem. Preblizu smo sovražniku, to je vse!"

"Preblizu —? Smešno! Mislim celo, da jim bom še bliže prišel. Le počakajte, da se stemni!"

Ves spremenjen je bil. Smrt ljube, lepe, dobre, mlade gospodične ga je silno razburila, kar hlepel je po maščevanju.

Apači so mu pritrdjevali, tudi Parker in Stone sta z njim potegnili. Vdati sem se moral.

Privzeli smo konje k drevesom, posedli ter čakali na noč.

Sam je presojal naš položaj zelo zaupljivo, da ne rečem lahkomišno. Meni pa ni ugajal.

Povedati moram, da so se mi Kiowe zdeli skrajno sumljivi. Obnašali so se, kot da na vsem svetu ni za nje nobene nevarnosti. Podili so se okoli po trati pred gajem, kričali, se glasno pogovarjali, skratka, delali so se, kot da so doma na vasi, ki je od vseh strani dobro zavarovana in zastražena. Tako se ne obnašajo Indijanci v taboru, pa če so tud samo na lovu —.

Njihovo obnašanje se mi ni izdalo naravno. Slutil sem, da igrajo komedijo.

"Glejte, kako so brezbrizni!" je pravil Sam. "Tle nocoj pač ne mislijo na nobeno nevarnost!"

"Če se le ne motite, Sam!"

"Sam Hawksens se nikdar ne moti!"

"Pshaw —! Lahko bi vam dokazal, da ste se že večkrat zmotili! Slutim, da se Kiowe le delajo tako brezbrizne."

"Slutite —? Stare sqwawe slutijo, drug pa nihče, zapomnite si to, sir! Čemu bi se pa naj le delali tako brezbrizne?"

"Da nas premotijo in zvabijo bliže."

"Ni nas treba premotiti in vabiti! Bomo celo sami bliže prišli!"

"Čisto spremenjeni ste mi nocoj, Sam! Kam ste vendar zalazili svojo zdravo westmansko pamet?"

"Sir, Sam Hawksens je vedno pri zdravi pameti!"

"Torej pa vsaj vendar veste, da je Santer pri njih?"

"Seveda! Ko je prišel na rob tega gozdiča, je zagledal njihov tabor, pa jo je koj mahnil k njim."

"In mislite, da jim je pripovedoval, kaj se je zgodilo in zakaj išče pri njih pomoči?"

"Kako vprašanje! Samo po sebi se razume, da jim je pripovedoval!"

"Torej jim je tudi pripovedoval, da ga zasledujemo in da smo mu trdo za petami, kajne?"

"Ako že hočete, pa denimo, da jim je tudi to pripovedoval."

"Zato pa se čudim, da so tako brezbrizni in neprevidni."

"Prav nič se ni treba čuditi! Zdi se jim pač čisto nemogoče, da bi mu bili že tako blizu. Šele zarana nas pričakujejo."

Skratka, ko se bo stemnilo, se spazim k njim pa si pogledam položaj. In potem bomo videli, kaj se bo dalo storiti. Dobiti ga moram, tistega Santerja!"

"Dobro! Pa pojdem z vami!"

"Ni treba!"

"Meni pa se zdi zelo potrebno!"

"Kadar gre Sam Hawksens na poizvedovanje, ne potrebuje nikakih pomočnikov. Ne boste šli z menoj! Poznam vas in vašo brezmiselnost človekoljubje! Najbrž mislite lopovu življenje rešiti."

"Se mi niti sanja ne!"

"Ne tajite!"

"Resnico sem povedal. Tudi jaz ga hočem dobiti, in sicer živega, da ga izročim Winnetouu. Šele če bom videl, da ga živega ne morem prijeto, mu poženem kroglo v glavo."

"To je prav tisto! Kroglo v glavo! Nočete, da bi ga mučili! Tudi jaz nisem prijatelj takih prizorov, toda ta lopov si mora izkusiti vse najhujše muke! Privoščim mu jih iz vsega srca!"

Prijeli ga bomo in izročili Winnetouu. Le da moramo prej vedeti, koliko je Kiow. In kak je položaj tam pri njih. Prav nič namreč ne dvomim, da jih je več ko samo tista peščica tamle."

(Dalje prihodnjič)

PRI DOBRI MATERI KSKJ OB 45-LETNICI

(Nadaljevanje s 2. strani.)

domovino. Potrkavanje je bilo ubrano, gotovo so bili fantje, ki so "klenakali" doma iz Bevk ali Vrhinke, ker meni se je zdelo, da slišim domači zvon, iz rojstne vasi.

Po službi božji in blagoslovitvi doma, smo šli v park, kjer smo imeli skupno kosilo in kjer smo si prisrčno segli v roke s prijatelji. Ah, kako lepo je bilo svidenje z njimi!

Sedaj, ko to pišem, sama sebi ne verjamem, da sem bila res tam, med vami. Vse vas še vidim krog sebe, vse mi še šumi po ušesih — Marjanca — Marjanca — Naše Clevelandčanke so mi rekly: "No, tebe pa tudi cel svet pozna." Sem si mislila: "Menda ja, ker sem — fejt punca — in iz Bevk doma, zato me pa vsak rad ima." Pa če verjamete al pa ne.

Govori so bili pomembni in tudi pevce so imeli fine. Še in še bi bili poslušali našega gl. predsednika Mr. Germa, ki nas je do solz ganil s pesmico "Kje je moj mili dom?"

Čestitam gl. odboru KSKJ k lepi slavnosti in novemu domu. Stavba je res moderna in lepa. Smelo rečem, edina v Ameriki med Slovenci, ki odgovarja javnosti v vseh oziirih. Ponosni bomo vsi, na ta naš novi dom in našo mater KSKJ. Zato glejmo vsi, ki smo pod njenim varstvom, da tudi druge pripeljemo pod njeno okrilje, da bodo z nami uživali dobroto in srečo, katero deli svojim otrokom, naša dobra mati KSKJ!

Bog čuvaj našo Jednoto in njeno članstvo!

"Pozdravček vsem, ki smo se skupaj vozili, da bi lepe spomine vsi ohranili!"

Vaša Marjanca Kuharjeva.

Jarem vdovstva

Vdove in sirote so bile v srednjem veku pod posebno zaščito zakona. V romanih nekdanjih viteških časov je izražena dolžnost moža, da se mora zavzemati za brezpravno ženo in da so tak dela tudi Bogu všečna. Po zakonu je ostala vdova na svojem prejšnjem posestvu. Huda usoda pa je čakala tiste vdove, ki so bile brez otrok: tridesetega dne po smrti moža je morala oditi od hiše. Marsikak mogočnej pa se ni zmenil za postave in je zapodil tudi vdovo z otroki od hiše in ji niti ni izročil, kar je bilo njene dote. Srednjeveška vdova je ostala pri hiši ali pa je šla v samostan.

Porast vojskujočih se mest, pohlep po gradovih in prestolih, verski boji, kmetiški upori in tridesetletna vojna, vse to je neizmerno povečalo število vdov. Nekatero vdovo so po mestih vodile obrt in kupčijo svojega moža dalje. V Gentu in Brugenu (Belgiji) pa so še dandanašnji posebene hiše za vdove, tako zvane "hiše begin," ki v njih brez obljub in klavzure živijo vdove delavno in versko življenje. Plemstvo je poskrbelo za svoje vdove v samostanih, kamor so tudi dajali sinove, ki so bili rojeni po mrti očeta in pa samske hčere.

Drugačnega duha so zgodbe o junaških vdovah, ko so se rajniki pridružile na smrtni poti. Ni še splošno znano, da je bila indijska šega sežiganja vdov — po Herodotu že v navadi pri Trakij-

cih, Skitidih in tudi davnih Helenih, prav tako pa tudi pri nordijskih plemenih. Staroislandski junaški ep, Edda, (9.—11. st.) toži v posebni kitici o vdovi Gudruni, ki je preživela svojega moža in jo kruto obsoja.

V tej zvezi razumemo besede anglosaškega apostola sv. Bonifacija, ki sredi 8. stoletja poroča o Vendih: "Zakonsko ljubezen ohranjajo s tako neskončno vrnemo, da se žena brani, da bi preživela moža. Ta velja med ženskami za občudovanja vredno, ki se sama usmrti, da more skupno s svojim mrtvim gospodom zgoreti na grmadi."

Še dandanašnji so žive pri mnogih plemenih drugih zemljin simbolične navade, ki spominjajo na kult sežiganja vdov. V nasprotju z vdovsko obleko kulturnih narodov, ki je časih jakokoketna, pa se izraža žalost vdove pri neciviliziranih plemenih s popolno zanemarjenostjo telesa in obleke. Pri Indijancih Bororo spoznaš vdovo po tem, da ima na prsih s špičastimi kamni zasekane rane. Pri Siouksih pa si vdove z noži pohabijo noge. Na nekaterih otokih daljnega Oceana si vdove ostrizajo lase; po nekkih krajih Francoske Indokine pa ne sme vdova leto dni iti v nobeno vas, ne sme ničesar slišati, ne peti in tudi ne govoriti! A najstrašnejše breme mora prenašati pač vdova Andamanov v Bengal-skem zalivu, ki mora tako dolgo nositi na hrbtu z rdečo barvo porbarvano in z resami okrašeno lobanjo svojega moža, dokler se spet ne omoži. . . .

Sicer pa narodi ne vidijo radi, da bi se vdova spet poročila, po nekod velja to celo za sramoto. V mnogih kitajskih pokrajinah nima poročena vdova nobenega prostora več pri podobah družinskih prednikov in otroci je nočejo več poznati. Peruanci so vdovo, ki se je spet omožila, posebno čje je imela sina, izobčili iz družine. Dosti vzhodnoafriških plemen pa ima navado, da izročijo vdovo bratu rajnega za ženo, a Perzijci so si štel v čast, če so se smeli oženiti z ovdovalo syakinjo in dati njenim otrokom nov dom. — Pri nas ni med ljudstvom kdovekako priljubljena vdova, ki se spet omoži, posebno ne, če ima otroke. — Vdovec? Ima pri vseh narodih svobodno pot.

IZ DOMOVINE

—Spet motociklistična nesreča v Kranju. V Kranju se v zadnjem času kar vrste motociklistične nesreče druga za drugo. V sredo zvečer se je ponesrečil čevljarski mojster Anton Marčan iz Huj pri Kranju. Z motornim kolesom se je peljal po vasi Čirčiče, kjer se je na nekem ovinku prevrnil s kolesa, pri padcu se mu je dvakrat zlomila noga. Ponesrečenca so prepeljali z vozom k zdravniku dr. Novoseljskemu, ki mu je nudil pomoč, nato pa je bil ponesrečenec oddan v domačo oskrbo.

—Nesreče in poškodbe. S česnje je padel in se zelo težko poškodoval po vsem telesu 8 letni posestniški sin Kolar Jakob iz Galuška, občina Sv. Jurij ob Ščavnici. — 22 letni delavec Marko Rudolf iz Črmlenšaka, občina Sv. Bolfenc v Slov. goricah, je padel s kolesa in si zlomil levo roko. — Ko je mislila iti 18 letna kočarska hči Rožka Marija iz Borovc, občina Sv. Marko niže Ptuj, na hlev po krmo za živino, je padla z lestve tako nesrečno, da si je zlomila levo ključnico. — 14 letna kočarska hčerka Kranje Stefanija iz Pobrežja pri Ptuj, je padla s česnje in si zlomila levo roko. Vse ponesrečenec in poškodovance so prepeljali v ptujsko bolnišnico, kjer se sedaj zdravijo.

—Lahkomišljenost povzročila nevaren ogenj. Pri trgovcu

Ivanu Smolčniku v Slovenjenu gradu je zjutraj črpal trgovski vajenec Fr. Kranjc bencin iz sode v bencinsko črpalko, ki stoji pred trgovino. Pri tem se je nekaj bencina zlilo po tleh, pa je vprašal blizu stoječi 10-letni frkolin Kranjca, če lahko ta z bencinom prepojen prah prižge. Kranjc mu je prikimal ter dal vžgalice nakar je fant prah zažgal; plamen pa je tako zajel sod z bencinom in črpalko ter je zgorelo okrog 200 litrov bencina. Od hude vročine se je vnelo še pročelje trgovine. Nastala bi bila gotovo usodna katastrofa, če ne bi bili naglo nastopili gasilci.

—Koroški planinci ne smejo čez našo mejo. Meja se sme prekoračiti kakor so odredila nemška oblastva na Koroškem, samo z vlaki ali na državnih cestah s potnimi listi. Na gorskih poteh in sploh na gorah je prestop državne meje vsakomur prepovedan. Istočasno je beljaško okrajno načelstvo glede na dejstvo, da se je v radovljiškem okraju pojavila slinavka in parkljevka, odredilo, da je paša dovoljena samo na onih rožanskih planinah, ki so vsaj 1000 metrov oddaljene od državne meje. Koder domača živina lahko pride v stik z jugoslovensko, je paša sploh prepovedana.

—Naši delavci v Nemčiji zavarovani za primer nesreče. Na sezonskem delu v Nemčiji zaposleni delavci iz Novega Sada je postal med delom žrtve strele. Nastalo je vprašanje, ali bo dobila njegova družina po njem zavarovalnino. Iz Nemčije je prišla vest, da je vsak delavec zavarovan za primer nesreče. Delavčeva vdova, ki ima štiri nepreskrbljene otroke, dobi po možu okrog 30.000 dinarjev.

—Rekordna sadna letina se obeta v naši državi. Izredno mnogo bo jabolk, še dosti več pa sliv. Za izvoz bo na razpolago toliko blaga kot še nobeno leto. Pri tem pa se takoj rodi vprašanje, kam s tolikim priidkom. Naše severne sosesde so bile ponavadi najboljše odjemalci sadja. Prav letos pa je sadje izvrstno obrodilo tudi v Nemčiji, Avstriji in češkornavskem protektovatu. V Nemčijo bo smelo iti le okrog 2000 vagonov jabolk. Vse drugo bo ostalo doma. Še slabši izgledi za trgovino se obetajo slivam. Zlasti Bosna bo pridelala mnogo tega sadja. Poznavalci razmer trdijo, da nam letos preostane kot edini dobri trg Poljska, vendar pa bodo morale oblasti pravočasno poskrbeti, da se nam bo ta trg odprl.

—Okradena branjevka. Pri tatvinah, kakor je tale, o kateri poročamo, se po navadi dogaja, da zaide v mesto kak očanec z dežele z rejeno denarnico, zaide v družbo lahkoživih žensk ter se prebudi naslednjega jutra s težko glavoin prazno listnico. Enkrat pa se je zgodilo narobe. Iz Mute je prišla v Maribor heka branjevka ter popivala v gostilni v družbi moških. Ko jo je nekaj kavalirjev zapustilo, je s strahom opazila, da je z njimi vred izginila tudi njena denarnica, v kateri je imela 304 din gotovine.

—V celjski bolnišnici je umrl 51 letni posestnik Josip Tabor iz Sv. Štefana pri Hrastniku, 28 letna žena občinskega sluga iz Zibike Ana Jošt, 34 letni kajtner Anton iz Orle vasi pri Braslovcah. V Zg. Hudinji pri Celju pa je umrl 29 letni mizarški pomočnik Gunzer Mihael.

Naših pradedov pisma

Nekdo je pregledoval knjigo za sestavljanje pism iz leta 1822. Knjiga ima 600 strani slovnice, nauka o slogu, slovar tujk in nekakšno navodilo, kako je treba pisati pisma z največjo

spoštljivostjo. Notri je vzorec za "prošnjo na cesarja" in vzorec za "pohvalna in ljubezenska pisma ženskam."

Že tedaj so se borili zoper starinske izraze in starinski način pisanja. Knjiga za sestavljanje pism ima posebne točke, ki poučujejo ljudi, in tam so nauki:

1. Nihče ni neobčutljiv za čast. Vsak ima rad, če mu praviš, da je pameten. Nikar ne bodi vsiljiv z nasveti in grajo. Tako piši, da je videti, ko da je dotični, ki pismo dobi, že vse to sam vedel in se sam domislil.

2. Skopuha gane dobiček, častihlepneža slava, mehkega človeka solze. Pokaži mu, kar ima rad, pa boš gospodar nad njim.

In tako dalje —, zaeno pa daje knjiga tudi navodila za papir. Tedanje pošne razmere so morale biti kaj preproste, ko knjiga svetuje, da naj vsak odda pismo tik pred odhodom pošte in greponje takoj po prihodu pošte, da ne bo nihče odpiral pism in raznašal vsebine.

Ali se še kdo spominja, kako je treba pisati vladarjem? Pradedova knjiga za pisanje pism ima tudi tak vzorec: "Presvitli, Najmogočnejši, Nepremagljivi cesar, najmilostivejšo gospod." In na koncu: Najponižnejši služabnik.

Na vse načine je bilo v starih pismih povsod vse polno poklonov in ponižnega zatrjevanja in češenja. Vse je bilo povedano "skozi vrstice," kakor da bi bil povsod en sam cenzor. Videti je, da so imeli tedaj ljudje več časa, več zbranega duha in morda tudi več sočutja s svojim bližnjim.

Kakor je bila obleka polna okrasov in so bili pokloni povsod pri rokah, takšno je bilo tudi pisanje pism. Ljudje "so si vzeli čas," da so kaj povedali. Važno so pretehtali vsako besedico. Zdaj se nam mudi, mudi za besede in pisma. Nemara niso ljudje še nikoli toliko napisali kot zdaj, a nemara tudi niso še nikoli tako malo napisali. Pismem se skoraj ne ljubi nikomur več pisati, razen, če gre za denar.

IZ PRIMORJA

—Sv. Križ. Ker se ji je pokvarilo kolo, je 15-letna Angela Sedmakova iz Sv. Križa padla na cesti pri Nabrežini in si zlomila nogo na več mestih. Zdravitvi se bo morala 6—8 tednov.

—Trst. Umrl so: Marušič Viktor 58, Bačar od. Ječič Antonija 82, Zajc Anton 63, Vrabec Mihael 52, Legiša Ivan 65, Desenibuš vd. Zelen Josipina 74, Kučič por. Maron Marije 65.

—Trst. Na trgovski visoki šoli so med drugimi doktorirali: Lovišček Ernest, Skomina Alfonz, Saszlóczky Ladislav, Zajc Jurij.

—Trst. Neprostoovoljno kopelj je napravil 15-letni Gombač Jordan. Ko je hodil ob obrežju, ga je sunek burje pahnil v morje. Rešili so ga mimooidči.

MALI OGLASI

Pohištvo naprodaj

Radi izselitve iz stanovanja se po nizki ceni proda dobro ohranjeno pohištvo; sprejemna soba, spalnica, peč in kuhinjska oprema. Zglasiti se je na 19108 Muskoka Ave.

(Aug. 1, 3, 5)

Farma naprodaj

ali se pa zamenja za hišo za eno ali dve družini. Farma je 60 akrov, lepo obdelana. Prodajam z vsem farmarskim orodjem ali brez; 10 glav goveje živine, 2 konja, 7 prašičev. Lep vinograd, veliko sadnega drevja. Lep gozd, studenčna voda in več drugih ugodnosti. Pišite ali vprašajte Frances Misley, R. F. D. 4, Char-don, Ohio, Route 6. (177)

Išče se stanovanje

4 sobe, 2 spalnice, kopališče, fur-než, zgorej. Pokličite J. B. EN-dicott 5143. Pokličite med 4 in 6 zvečer. (178)



Na desno je belgijski kralj Leopold, ki opazuje golfo igro v bližini Bruslja. Kralj zelo rad igra golf.



V sredini je ameriški admiral Byrd, ki se zopet pripravlja na obisk južnega tečaja, ki ga namerava proglasiti za lastnino Zed. držav.

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

—Vstopi!

Komornik vstopi v spalnico. —Oprostite, Veličanstvo, da sem bil tako svoboden in vas prebudil, toda ravno kar je dospela brzjavka, ki se mi zdi nenavadno važna.

Aleksander III. vstane in se hitro obleče.

Toda čim je prečital, zakriči od jeze.

—Ni mogoče! — vzklikne on. — To ne more biti! To je skrajna predrznost!

Se enkrat prečita brzjavko. Ta se je glasila:

Obupan sem, da moram javiti Vašemu Veličanstvu, da so se drznili prevarati Vaše Veličanstvo in mene!

Včeraj sem šel v palačo velikega kneza Konstantina po princeso Vero.

Toda med potjo, na nemški meji sem opazil, da to sploh ni princesa Vera, temveč njena sobarica!

Vračam se s prihodnjim vlakom v Petrograd. Njena carska Visokost princesa Vera namerava pobegniti z nekim gospodom, ki mu je poklonila svojo naklonjenost.

Javljam to Vašem Veličanstvu, kakor mi je dolžnost.

Markiz Sarvay,

maršal dvora.

Aleksander III. je vzkipek od jeze.

Njega — carja vseh Rusov so prevarali, vladarja največje evropske države — so tako podlo prekanili.

Takoj pokliče komornika, ki je malo prej odšel.

Komornik vstopi.

—Pokličite takoj novega policijskega ravnatelja Daničeva, ki je dospel včeraj iz Krasnojarska.

Minilo je četrť ure.

Tedaj potrkala nekdo na vrata.

—Naprej — zakliče Aleksander III.

Komornik javi, da je prišel njegova ekscelencja policijski ravnatelj Daničev.

—Naj vstopi!

Minuto nato se odpro vrata in Daničev vstopi.

Globoko se prikloni ter vpraša:

—Veličanstvo ukazuje?

—Daničev, — reče car, — sedaj boste dokazali, da sem našel v vas človeka, kakršnega rabim!

V kratkem vam bom razložil, kaj se je zgodilo.

Car mu razjasni vso zadevo in mu izroči brzjavko.

—Čitajte!

Daničev prečita a nato pogleda molče carja.

—Vi boste šli torej takoj v palačo velikega kneza Konstantina in aretirati princeso Vero — ukaže car.

Daničev se preplaši.

—Bojim se, da se bo tukaj odigrala žalostna drama.

Toda car zmaje z glavo.

—Kdorkoli se dvigne proti meni, mora to drago plačati.

Prizanašati nočem niti svoji krvi. Dalje ljubi ona nekega poročnika Rašinskega.

Gotovo se nahaja ta človek v Petrogradu.

Preiščite celo mesto, a ko ga najdete —

Car umolkne.

Toda nato nadaljuje hladnokrvno:

—Ko ga najdete, ga vržite v podzemno ječo Petropavlovške trdnjave in to v ono, v katero prodira voda iz Neve.

Daničev prebledi.

To je mnogo hujše kot delo v Sibiriji!

—Izvršil bom ukaz Vašega Veličanstva, — reče tiho, — ali želi Vaše Veličanstvo še kaj?

—Ono goljufinjo čim prej usmrtite. Podpisal bom smrtno obsodbo.

—Ah, Veličanstvo, ali je ne boste postavili vsaj prej predredno sodišče?

—Dobro, potem je ne bom poslal na morišče, temveč v Sibirijo.

Dobro je, Daničev.

Daničev se prikloni in odide.

Odpeljal se je k palači velikega kneza Konstantina.

Pozvonil je na vratih.

Vratar se pojavi.

—Odprite — vzklikne Daničev.

—Kaj želite? — vpraša vratar.

—Govori moram z njegovo carsko Visokostjo velikim knezom Konstantinom.

Ko je Daničev povedal knezu, kaj se je zgodilo, se je veliki knez prestrašil.

Vedel je, da bo Aleksander III. neusmiljeno zasledoval Vero.

Daničev in Konstantin sta preiskala vse sobe toda niti Vere niti Vladimirja ni bilo v hiši.

Aleksander III. je dal zastražiti vse kolodvore.

Vera in Vladimir sta prišla v svoji obleki na kolodvor, kjer sta morala čakati do jutra na vlak.

Toda dalje nista prišla.

Ravno ko sta hotela vstopiti v vlak, je prišel k njima Daničev, ker je spoznal Vladimirja.

Z žalostnim glasom reče Daničev Vladimiru:

—Vladimir, ti si moj ujetnik!

Vladimir vstane.

Povedal je Daničevu, da je njegov oče veliki knez Konstantin in ga prosil, da mu dovoli, da se poslovijo od svojega očeta.

Daničev ugodil njegovi prošnji.

Tako so se podali vsi trije

v palačo velikega kneza.

Vladimir je prosil Daničeva, da mu dovoli oditi v svojo sobo, češ da mora vzeti neke važne spise.

Vera in Sonja, ki se je nahajala slučajno v palači, sta vedeli, kaj namerava.

Nič hudega sluteč je Daničev dovolil.

Nekaj minut po Vladimirovem odhodu počil v njegovi sobi strel.

Ko so prihiteli v sobo, so našli Vladimirja umirajočega na tleh v mlaki lastne krvi.

—Vera Ljubljena! — so bile njegove zadnje besede.

Daničev mu zatisne oči.

—Umrl si kot junak. — Zbogom, Vladimir! — reče on.

Konec

Aleksander III. je sedel drhteč na svojem prestolu. Ni mogel zaupati svojemu narodu.

Delo Mihajlo Bakunjin je uspevalo.

Približeval se je čas velikega poloma.

Bakunjin je živel mnogo let srečno in zadovoljno s svojo Lo, toda nikoli več ni stopil v stike z ono nesrečno stranko, ki jo je nekoč on osnoval in vodil.

Bil je srečen v svojem tihem kotičku.

Otrok sicer ni imel, toda zato mu je bila njegova žena Lo vse. Nadomeščala mu je otroke in prijatelje.

Sonja Palen ni preživela svojega sina.

Princesa Vera se ni nikdar poročila.

Vse svoje življenje je bila ljubljenska ruskega naroda, ker je povsod, kamor je prišla, obsipala nesrečne in bedne z dobrimi deli.

Zato so jo tudi imenovali angela Petrograda.

Daničev in Lidija sta bila blažena, ko sta videla, da so njuni otroci srečni. Že zdavnaj se je Daničev odrekel svoje petrograjske službe, ker ni mogel spraviti v sklad različne ukaze carja Aleksandra III. in ruske vlade s svojo vestjo in človekoljubnostjo.

Naša dobra prijateljica Petrovna se tudi ni več nahajala v Rusiji.

Preselila se je iz Rusije in živela v Angliji v hiši Mihajla Bakunjin.

Od časa do časa jih je obiskaval Konrad Felsing, ki je bil v Londonu na glasu kot znani učenjak.

Toda po ulicah tega mesta je često hodila neka propala žena, ki je siromašni živela od miloščine dobrih ljudi.

Ljudje so pripovedovali, da je bila ta žena nekoč zelo lepa in mogočna.

To je bila Franja, nekdanja soproga petrograjskega policijskega ravnatelja Ašinova.

Iz Rusije je odpotovala in postala najprej kokota v Parizu, pozneje navadna blodnica, ki jo je mogel vsakdo kupiti za nekaj frankov.

V parku gradiča Gačina, nedaleč od male kapelice, stoji grob.

Ogromna debela ga obdaja.

Priroda je razkošno ovenčala okolico samotnega groba.

Tukaj kleči vsak dan neka nenavadno lepa dama.

Oblečena je vedno v enostav-

na, črno obleko.

Njen obraz je bled in žalosten.

Po cele ure ostane tukaj, — kleči ob grobu ter moli.

Leta minevajo.

Smotna žena prihaja še vedno dan za dnem s počasnimi koraki k osamljenemu grobu ter se nato zopet vrača v gradič Gačina, v katerem stanuje že oddavna.



Jane Withers, 13 letna filmska igralka in njena stara mati Mrs. Jennie Withers. Tudi stara mati bo nastopila s svojo vnučkinjo v filmu.

Trgovina s pohištvom naprodaj!

Redka prilika za moža ali možo, ki so podjetni. Prava stranka bo spravila najmanj \$10,000 na leto čistega. Prodajalna ima popolno zalogo in je dobro vpeljana v slovenski okolici.

Dobi se 5 letna najemninska pogodba. Lastnik sklence kupčijo, kjer bo kupec lahko plačal delno (ali v celoti) z njegovo zmrznjeno imovino stare

North American Mortgage Bank bančne knjižice ali pa gotovino

Vprašajte za podrobnosti pri

A. L. GREEN

soba 2012 N.B.C. Building

ali vašega agenta

NAZNANILO IN ZAHVALA

Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je Bogu vdana za vedno preminula naša nadsva ljubljena soproga in sestra

Rose Klesnik

ROJENA DRGANO

Pokojna je bila rojena v mesecu oktobru leta 1887. vas Dol. Straža, pri Novem mestu. Preminula je po dolgi bolezni prevlečena s tolažilom svete vere dne 24. junija ob 9:30 uri zvečer. K večnemu počitku na sv. Pavla pokopališče je bila položena iz August F. Svetkove kapele po opravljeni zadušnici cerkve sv. Kristine na Bliss Rd. dne 28. junija ob 9. uri dopoldne. Pokojna je bila članica društva Carniola Tent 488 T. M., društva sv. Cirila in Metoda št. 191 KSKJ, ter članica Slovenske ženske zveze podružnice št. 14. Poleg močno žalujočega soproga zapušta tukaj brata Johna, sestre Karolina, poročena Govze, Mary, poročeno Kraje in Ano, poročeno Svigel. V stari domovini zapušta brata Franceta in Valentina ter več bližnjih sorodnikov. Najlepše in iskreno se želimo zahvaliti vsem onim, ki so položili vence ob krti blagopokojne kakor tudi onim, ki so darovali za svete maše ali so dali svoje avtomobile za prevoz spremljevalcev na pokopališče brezplačno na razpolago.

Izkrena hvala društvom, katerih je bila pokojna članica za opravljene zadušne molitve ob krti blagopokojne sestre.

Najlepšo zahvalo naj prejme Rev. Anton Bombach za podlitve svetih zakramentov, opravljeno zadušnico ter cerkvene pogrebne obrede.

Hvala pogrebniemu zavodu August F. Svetku za lepo urejen pogreb, vso najboljšo postrežbo in veliko naklonjenost, ko je pokojna izšla pri zadnjem izpitu.

Naša najljubša zahvalo naj prejmejo sorodniki, prijatelji in sosedje za veliko in brezplačno pomoč ob času bolezni in smrti blagopokojne soproge in sestre.

Hvala vsem onim, ki so prišli pokojno kropiti, so pri nji čuli ali jo spremlili na pokopališče k večnemu počitku. Končno hvala vsem za vse, kar so nam dobrega storili ob času največje žalosti v družini.

Drava in ljubljena soproga ter dobra in nezabna sestra. Odsli si od nas in nas ostavlja v največji žalosti, ko bilo bi Ti življenje najlepše. Nad Tvojim grobom klonimo naša kolena v milo prošnjo: k Vsemočnemu: Daj naši dobri soprogi in sestri mirni počitek v tuji zemlji.

Zahvali ostali:

Frank Klesnik, soprog; John Drgane, brat, Karolina poročena Govze, Mary poročena Kraje, in Ana poročena Svigel, sestre.

Cleveland, Ohio, dne 2. avgusta 1939.

Ta pobožna žena je princesa in gleda v daljavo.

Vera. A na osamljenem grobu v

Mnogo let že živi v tem gradiču s svojim očetom, velikim mormornat križ, v katerem je

knezom Konstantinom, ki je vklesano ime:

VLADIMIR. (Konec.)

Našim številnim prijateljem naznanjamo odprtijo nove trgovine s premogom na

1261 Marquette Ave.

Imeli bomo v zalogi kompletno vrsto hišnega premoga in sicer Pocahontas, Kentucky, West Virginia in Ohio.

Točna in prijazna postrežba, zmerne cene.

Mar-Ket Coal Co.

1261 Marquette Ave.

ENdicott 1588

FRANK J. CIMPÉRMAN, AGNES KLEMENCIC

V JUGOSLAVIJO

Vi potujete naglo in prijetno na naših priljubljenih parnikih:

BREMEN • EUROPA

COLUMBUS

NEW YORK • HAMBURG

HANSA • DEUTSCHLAND

Izborne železniške zveze od Cherbourga, Bremena ali Hamburga

ZNIŽANJE VOZNIH CEN za TJA in NAZAJ v turističnem in tretjem razredu za poletna in jesenska potovanja v Evropo ali iz Evrope. Bivanje omejeno na štiri tedne.

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali 1430 EUCLID AVE., CLEVELAND, OHIO

HAMBURG-AMERICAN LINE

NORTH GERMAN LLOYD

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska

katoliška podporni organizacija v Združenih

Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Glavni urad v lastnem domu: 351 No. Chicago St., Joliet, Illinois

POSUJE ŽE 46. LETO

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi

Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA OKROG \$5,000,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 119.80%

K. S. K. Jednota ima nad 35,000 članov in članic v odraslem

in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 185

V Clevelandu, Ohio je 15 naših krajevnih društev.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega

obstanka nad \$7,000,000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM in NAROD!"

Če se hoče zavarovati pri dobri, pošten in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruje se lahko od \$250 do \$5000 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelci je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000 posmrtnine. Otroka se lahko tudi zavaruje za dobo 20 let, naktar prejme zavarovani svoto izplačano v gotovini.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruje se lahko za \$2.00: \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asesment primerno nizko.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervo izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih asesmentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne in bogate podporni organizacije, potrdi se in pristopi tako!

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 60. leta. — Za nadaljnja pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 351 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

Ohranite ta kupon, je vreden 25c

Ta kupon in 75c je za vstopnino dveh osebam na petkovo zabavo v dvorani cerkve sv. Vida, točno ob pol devetih zvečer.

Ohranite ta kupon, je vreden 25c

UŠESNE, NOSNE IN BOLEZNI V GRLO USPEŠNO ZDRAVI
DR. WARGA, D. M.
15603 Waterloo Road
Kmetovo poslopje
KENmore 0067

Oblak Furniture Co.

TRGOVINA S POHIŠTVOM

Pohištvo in vse potrebščine za dom

6612 ST. CLAIR AVE.

HEnderson 2978



V sredini vidite Francis C. Harringtona, administratorja WPA projektov, ki se posvetačujejo kako bodo odpustili od dela do 1. septembra 650,000 delavcev.